



ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

вул. Ярославська, 41, м. Київ, 04071, тел. (044) 425-43-54

E-mail: info@phc.org.ua, код ЄДРПОУ 40524109

28.01.2022 № 03-11/13/101-к/94-к/22 На № _____ від _____

Міхєєва О.

foi+reqvest-99494-

29453ea6e@dostup.pravda.com.ua

**Директорат громадського здоров'я
та профілактики захворюваності
Міністерства охорони здоров'я
України**

Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр), розглянувши запит на публічну інформацію, від 24.01.2022, надісланий листом Міністерства охорони здоров'я України від 25.01.2022 № 26-04/17/265/ЗПІ-22/288, та інформує про таке.

Центр, відповідно до пункту 1 розділу I Статуту Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України», затвердженого наказом МОЗ України від 03.09.2021 №1870 (далі - Статут), є санітарно-профілактичним закладом охорони здоров'я, головним завданням якого є діяльність у галузі громадського здоров'я, а саме: здійснення епідемічного нагляду (спостереження), виконання повноважень щодо захисту населення від інфекційних хвороб та неінфекційних захворювань, лабораторній діяльності, біологічної безпеки та біологічного захисту у межах, визначених цим Статутом.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі - Закон), публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Розпорядниками публічної інформації відповідно до пункту 2 частини 1 статті 13 Закону є визначені суб'єкти, перелік яких міститься у статті 13, зокрема, юридичні особи, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів.

Відповідно до підпункту 1.1 пункту 1 постанови Пленуму Вищого адміністративного суду України від 29.09.2016 №10 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації», аналіз визначення публічної інформації та переліку розпорядників публічної інформації, закріпленого у статті 13 Закону, свідчить, що публічною інформацією є відображена або задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях: інформація щодо використання бюджетних коштів юридичними особами, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим; інформація про стан довкілля; якість харчових продуктів і предметів побуту; аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, що сталися або можуть статися і загрожують здоров'ю та безпеці громадян; інша інформація, що становить суспільний інтерес (суспільно необхідна інформація). Тому, визначальним для публічної інформації є те, що вона заздалегідь зафіксована будь-якими засобами та на будь-яких носіях та знаходилась у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації.

Враховуючи викладене вище, проаналізувавши зміст запиту на інформацію, повідомляємо, що Центр надає тільки ту інформацію, яка ним створюється, отримується, перебуває в його розпорядженні та не є інформацією з обмеженим доступом відповідно до Закону.

Референс - лабораторія з діагностики ВІЛ/СНІДу, вірусологічних та особливо небезпечних патогенів Центру, лабораторії центрів контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України не проводять вірусологічні дослідження з метою виділення вірусу SARS-CoV-2 на культурі клітин.

Виділення (Viral culture) SARS-CoV-2 це спосіб лабораторного виділення вірусу SARS-CoV-2 на культурі клітин. Це лабораторна методика, при якій матеріал, що містить вірус, розміщують у різних клітинних лініях, які вірус, що тестується, здатний заразити. Такої потужності лабораторії класу біобезпеки BSL-3/4 є в Японії, Сполучених штатах, Великобританії, Німеччині тощо.

Сьогодні, аби визначити варіант вірусу SARS-CoV-2 на території України, використовують методи, не пов'язані з виділенням вірусу на культурі клітин, це:

- **Полімеразно-ланцюгова реакція (ПЛР)** - виявлення наявності вірусу за допомогою спеціальних тест-систем, які пройшли державну реєстрацію;

Точність методу полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) складає 98-100%, якщо техніка забору біоматеріалу та його транспортування не були порушені.

Цей метод використовує принципи молекулярної біології. Його суть полягає в застосуванні особливих ферментів, які багаторазово копіюють фрагменти нуклеїнових кислот збудників хвороби, які знаходяться в пробах біоматеріалу.

- **Геномне секвенування** за допомогою секвенатора.

Геном вірусу розрізають на дуже дрібні частини, ці частини завдяки реагентам та спеціальному обладнанню (секвенатору), вивчають і визначають зміни у геномі вірусу.

Це необхідно для вивчення штамів і субтипів циркулюючих вірусів на тій чи іншій географічній території, яким чином вірус розповсюджується чи відбуваються виділення мутації в геномі вірусу та визначення шляхів імпортування збудника – з якої країни він походить.

На сьогодні в Центрі, запроваджено метод геномного секвенування (визначення нових варіантів штамів «Альфа», «Бета», «Гамма», «Дельта» та «Омікрон») зразків SARS-CoV-2.

Також, на даний період часу в Україні мають спроможність виявляти нові варіанти штамів шляхом секвенування наступні установи:

- Державна установа «Інститут молекулярної біології і генетики Національної академії наук України»;
- Акціонерне товариство «Фармак».

Тому можемо зазначити, що в Україні є потужності визначати наявність вірусу SARS CoV-2 та його варіантів.

Щодо мутації SARS-COV-2.

SARS-COV-2 є РНК-вірусом. Тобто усі його гени існують у вигляді РНК, яка є нестабільною і схильною до мутацій. Усі РНК-віруси поступово змінюються. У випадку коронавірусу це відбувається швидко, адже одночасно хворіє велика кількість людей у віддалених регіонах планети.

Вивчення штамів і субтипів циркулюючих вірусів на тій чи іншій географічній території, яким чином вірус розповсюджується чи відбуваються виділення мутації в геномі вірусу та визначення шляхів імпортування збудника -з якої країни він походить, опубліковуються у відкритих базах даних, наприклад, GISAID — глобальна наукова ініціатива, яка забезпечує доступ до геномних даних вірусів грипу і SARS-CoV-2.

Існує багато різних генетичних варіантів вірусу SARS-COV-2. Вчені та медики намагаються відстежувати та ідентифікувати ті штами, які викликають інтерес і занепокоєння. Іншими словами – виокремлюють лише тих мутантів, які сприяють швидшому поширенню вірусу, або впливають на тяжкість перебігу захворювання і смертність.

Додатково інформуємо, що з 2020 року і до сьогодні на території України циркулюють варіанти виділення штамів вірусів, які віднесено до глобальної генетичної лінії В. Як і кожна інша лінія, генетична лінія В має різновиди. Так, в Україні відзначено такі генетичні варіанти: В.1; В.1.1; В.1.1.1; В.1.5; В.2; В.1.1.7 «Альфа», В.1.617.2 «Дельта» та В.1.1.529 «Омікрон».

**Заступник
Генерального директора**



Владислав ЗБАНАЦЬКИЙ